

Självständigt arbete, Påbyggnadskurs Krigsvetenskap (15 HP)

Författare: Andreas Åkerström	Årskull: OP 21-24
Lärosäte: Försvarshögskolan	
Handledare: Björn Sjöblom	
Antal ord: 11 997	
<p>Krigföringens principer – Fina ord eller nyttiga lärdomar?</p> <p>En teoriprovande studie av Marvin Pokrants krigföringsprinciper</p> <p><u>Abstract</u></p> <p>The Principles of War have long been debated about their relevance and usefulness within the military context. Some theorists think that the Principles of War are laws that should be followed to achieve success in battle, while others see them more as guidelines. The principles have also been discussed on which level and type of warfare they should apply on, furthermore which types of principles to include.</p> <p>A theorist that has published a revised set of nine principles is Marvin Pokrant (2021), these Principles of War aim to be relevant across all levels and types of warfare. They are also one of the most contemporary sets of principles and has not yet been tested. Therefore, are the purpose of this study to both contribute to the overall research about the principles of war and more specifically if Pokrant's (2021) set of principles has any explanatory value about success in modern military operations.</p> <p>The result of this study shows that this set of principles has explanatory value about the success in modern military operations. This is because the successful case had eight out of nine principles present, while the unsuccessful case only had two.</p> <p><u>Nyckelord:</u> Krigföringens principer, The Principles of War, Marvin Pokrant, Ryssland, USA, Tjetjenien, Irak, Slaget om Groznyj, Operation Phantom Fury</p>	

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
1.1	Problemformulering	4
1.2	Tidigare forskning	5
1.2.1	Krigföringsprinciper genom historien.....	5
1.2.2	Krigföringsprinciper på olika nivåer	6
1.2.3	Krigföringsprinciper i olika typer av krig	6
1.2.4	Olika krigföringsprinciper.....	7
1.3	Syfte och frågeställning.....	7
1.4	Avgränsningar	8
1.5	Beskrivning av fall	8
1.5.1	Bakgrund Fall 1: Operation Phantom Fury	8
1.5.2	Bakgrund Fall 2: Slaget om Groznyj.....	9
2	Teori	9
2.1	Beskrivning av teorin	10
2.2	Nio föreslagna krigföringsprinciper	11
2.2.1	Prioriterade slutmål (eng. <i>Prioritized objectives</i>)	11
2.2.2	Relativt övertag (eng. <i>Relative advantage</i>)	11
2.2.3	Ihållande initiativ (eng. <i>Sustained initiative</i>)	12
2.2.4	Enhetlig ansträngning (eng. <i>Unity of effort</i>).....	12
2.2.5	Överraskning (eng. <i>Surprise</i>)	12
2.2.6	Vilseledning (eng. <i>Deception</i>).....	13
2.2.7	Känn dig själv (eng. <i>Know yourself</i>).....	13
2.2.8	Känn din motståndare (eng. <i>Know your enemy</i>)	13
2.2.9	Miljö (eng. <i>Environment</i>).....	13
3	Metod	14
3.1	Val av fall.....	15
3.2	Operationalisering	15
3.2.1	Tabell 1 – Analysverktyg	16
3.3	Material	17
3.3.1	Källkritik	17
3.3.2	Forskningsetik	18
4	Analys.....	19
4.1	Fall 1: Operation Phantom Fury	19
4.1.1	Prioriterade slutmål	19

4.1.2	Relativt övertag	19
4.1.3	Ihållande initiativ.....	20
4.1.4	Enhetlig ansträngning.....	21
4.1.5	Överraskning	21
4.1.6	Vilseledning	22
4.1.7	Känn dig själv.....	23
4.1.8	Känn din motståndare.....	23
4.1.9	Miljö.....	23
4.2	Fall 2: Slaget om Groznyj	24
4.2.1	Prioriterade slutmål	24
4.2.2	Relativt övertag	25
4.2.3	Ihållande initiativ.....	25
4.2.4	Enhetlig ansträngning.....	26
4.2.5	Överraskning	27
4.2.6	Vilseledning	27
4.2.7	Känn dig själv.....	28
4.2.8	Känn din motståndare.....	28
4.2.9	Miljö.....	29
4.3	<i>Tabell 2 – Sammanfattande jämförelse</i>	31
5	Diskussion.....	32
5.1	Resultat och teoridiskussion.....	32
5.1.1	Besvarande av frågeställning	33
5.2	Metoddiskussion.....	33
5.3	Relevans för professionen	33
6	Vidare forskning.....	34
7	Källförteckning.....	35

1 Inledning

1.1 Problemformulering

Krigföringsprincipernas syfte och relevans har länge varit omdiskuterad. Enligt vissa är deras syfte att sammanfatta kunskap från historiska erfarenheter men omfattar även utbildning av yngre generationer av soldater och officerare (Ångström & Widén 2015, s. 76). Anledningen till deras utbildande syfte är för att kunskapen inte personligen ska behöva erhållas, utan ackumuleras genom tid och på så sätt behöver ingen konstant börja om från början. Den största debatten kring krigsföringens principer är dock om krig borde räknas som en konst eller som vetenskap (Ångström & Widén 2015). Bland alla teoretiker finns två välkända som hade delad syn på detta. Den första var Clausewitz (1993 se Ångström & Widén 2015, s. 80) som ansåg att principerna inte skulle ses som riktlinjer för hur strid skulle genomföras, utan istället som ett hjälpmedel för personlig reflektion vid planering. Den andra var Jomini som inledningsvis ansåg, till skillnad från Clausewitz, att krigföringsprinciperna var oföränderliga och universella men senare i karriären blev mer ambivalent angående deras funktion (Ångström & Widén 2015, s. 80).

Den tidigare forskningen som presenteras nedan innehar meningsskiljaktigheter om vad krigföringsprinciper faktiskt har för relevans, syfte och på vilken krigföringsnivå de kan appliceras på. Vissa forskare menar på att principerna är användbara i hela spektrumet av krig, medan andra visar på att det funnits en uppdelning beroende vilken operation som genomförs. Det finns även oenighet kring vilken nivå dessa principer ska gälla på men likt det som nämndes tidigare, finns en delad tolkning om krigföringsprinciperna ska anses som absoluta lagar eller som riktlinjer att ta i beaktning. Ångström och Widén (2015, s. 76) skriver att krigföringens principer historiskt har tolkats som antingen regler eller som en metod för att kunna förklara utfallet av krig. Kritiker till krigföringens principer ifrågasätter deras användbarhet samt att det även finns en polarisering om hur krig ska tolkas, antingen som vetenskap med generella principer eller som ett kreativt hantverk (Ångström & Widén 2015, s. 80).

En nutida forskare som presenterat ett reviderat förslag på krigföringens principer är Marvin Pokrant (2021). Pokrant (2021, s. 286-289) presenterar nio omarbetade krigföringsprinciper som även är bland de mest samtida. Det intressanta med Pokrants (2021, s. 54) principer är att de skulle vara applicerbara på den taktiska, operativa samt strategiska krigföringsnivån. Även för olika typer av krig och det viktigaste enligt honom var att krigföringsprinciperna var applicerbara på just krig (Pokrant 2021).

Det som är intressant att undersöka hos Pokrants (2021) krigföringsprinciper är om hans teori innehar en relevans och förklaringsvärde i den moderna kontexten, även om den kan ersätta tidigare teorier. Vidare verkar Pokrants (2021) krigföringsprinciper i dagsläget inte prövats varvid det ytterligare blir intressant att testa dem på olika fall. Pokrant presenterar (2021, s. 253, 262, 274) också principerna *Know yourself*, *Know your enemy* och *Environment* vilket är förslag på helt nya krigföringsprinciper eftersom de tidigare inte har ansetts vara det.

Frågan blir då om Pokrants (2021) krigföringsprinciper faktiskt kan förklara utfallet i moderna militära operationer. Teorins förklaringsvärde kommer därför prövas på två moderna fall. Dessa är Operation Phantom Fury i Irak mellan november och december 2004 samt slaget om Groznyj i Tjetjenien mellan december 1994 och 5 januari 1995. Valet av dessa fall ligger i huvudsak hos deras olika utfall, men även att de utspelar sig i liknande kontexter.

1.2 Tidigare forskning

1.2.1 Krigföringsprinciper genom historien

En av de första militärteoretikerna som nedtecknade krigföringens principer (eng. *Principles of War*) var den kinesiska generalen Sun Tzu och detta i boken *The Art of War* (McNeilly 2015, s. 2-3). Denna bok menar McNeilly (2015) kom att inspirera framtida militärteoretiker samt generaler. En annan känd teoretiker var Jomini, han baserade sina krigföringsprinciper på en felaktig bild av hur Napoleon valde att bedriva krigföring (Williamson 2011, s. 74). Napoleon ansåg att krig skulle utföras på ett metodiskt sätt med ett tydligt syfte och enligt reglerna för krigföring, men i själva verket bedrev Napoleon ett krig utan en metod eller följande av principer vilket kan ha lett till hans många segrar (Williamson 2011, s. 73). Jomini ansåg att en befälhavare som förstår och följer principerna kommer att lyckas, vilket Carl von Clausewitz motsatte sig eftersom han var emot de som försökte förenkla krigets natur till ord och teorier (Williamson 2011, s. 73-74)

McNeilly (2015, s. 6-7) tolkar krigföringsprinciperna som lagar och menar att en befälhavare kommer att uppnå framgång om principerna efterföljs. Vidare anser han att dessa existerar med eller utan vetskap om dem men att dessa inte per automatik innebär ett recept för strategi och krigsföring. Glenn (1998, s. 64) menar istället att principerna bidrar till förståelsen för professionen. Även att det enbart är möjligt om dessa studerats och analyserats noggrant för att förstå deras innebörd. Genom detta kan det förenkla för användaren att fastslå operativa slutmål och strategiska uppgifter. En författare som också föreslår att krigföringens principer bidrar till

förståelsen för professionen är Zvi Lanir (1993, s. 15). Han argumenterar för att principerna har två epistemologiska funktioner. Den ena är att bidra till förståelsen för professionen genom att konkretisera grunderna för det militära tankesättet. Den andra funktionen är som hjälpmedel vid genomförande av militära operationer.

1.2.2 Krigföringsprinciper på olika nivåer

Lanir (1993, s. 15) anser att krigföringens principer är värdefulla på den lägre taktiska nivån eftersom de är förenklade och korta. De högre ledningsnivåerna bör dock undvika sådana förenklingar eftersom de kan anses vara regler för strid (Lanir 1993). Det han menar med högre ledningsnivåer är inte specificerat, dock går det att anta att Lanir (1993) syftar på operationell och strategisk ledning. Williamson (2011, s. 75) ifrågasätter krigföringsprincipernas användningsbarhet att förstå dynamiken och integrationen av teknologi på den politiska-, operativa- samt taktiska nivån. Han förhåller sig även kritiskt till att krigföringsprinciperna är något bland de första som officerare får lära sig under sin utbildning. Detta eftersom lärandet av principerna kringgår de svåraste uppgifterna, att studera och förstå den egna professionen (Williamson 2011). Vidare anser Williamson (2011, s. 81) att det viktigaste för militära ledare på alla nivåer är att förstå och känna sin motståndare. Detta inkluderar att känna till och förstå deras religion, politik, historia och kultur för att nämna några exempel (Williamson 2011).

1.2.3 Krigföringsprinciper i olika typer av krig

Forskarna presenterar även att det tidigare har funnits olika typer av principer baserat på vilket typ av krig det är som förs. Michael J. Artelli och Richard F. Deckro (2008, s. 221) skriver att den amerikanska doktrinen tidigare särskilde krigföringsprinciperna och principer för militära operationer utöver krig (eng. *military operations other than war (MOOTW)*). De skriver att USA dåvarande doktrin, *Doctrine for Joint Operations: JP 3-0* från 2001 innehöll MOOTW men att 2006 återutgavs under namnet *Joint Operations: JP 3-0* där MOOTW var borttaget (Artelli & Deckro 2008, s. 221-222). Det verkar dock inte vara första gången som denna särskiljning har varit omdiskuterad. Glenn (1998, s. 49) skriver att den amerikanska armén reviderade sin fundamentala doktrin och inför publiceringen 1998, togs principer för operationer utöver krig (eng. *operations other than war (OOTW)*) bort. Vidare skriver Glenn (1998) att den reviderade publikationen av *FM 100-5, Operations*, samlade alla principer under namnet *principles of operations*.

Någon som belyser problemet med krigföringsprinciperna i krig som inte kan anses konventionella är Williamson (2011). Han belyser att den moderna militära kontext som USA numer ofta ställs inför bland annat innehåller gerillakrigföring, terrorism och fredsbevaring

(Williamson 2011, s. 79). De övergripande operationerna som präglat denna kontext har varit för att bygga upp nationer eller för att tillse att stabilitet i ett land kan råda, varvid krigföringsprincipernas roll är oklar (Williamson 2011).

1.2.4 Olika krigföringsprinciper

Vilka är då de presenterade principerna? Glenn (1998, s. 58) presenterar de amerikanska principerna från 1998, Artelli och Deckro (2008, s. 233) presenterar istället principer från den amerikanska publikationen *Joint Operations: JP 3-0 från 2006*. Skillnaden från Glenn (1998, s. 58) är att *Unity of Effort* istället benämns som *Unity of Command* samt *Morale* och *Exploitation* har ersatts med *Restraint*, *Perseverance*, *Legitimacy* samt Artelli och Deckros (2008, s. 233) egna bidrag, *Population Perception*. Murdock (2002, s. 86) argumenterar för att definitionen av principerna styrka (eng. *Mass*) och krigsekonomi (eng. *Economy of force*) bör genomgå en förändring. Detta i både relation till varandra samt deras innebörd eftersom det relativt moderna konceptet om nätverksbaserad (eng. *Network-centric*) krigföring påverkar deras betydelse.

McNeilly (2015) har istället valt att lyfta fram sex krigföringsprinciper från Sun Tzu som anses vara användbara även på det moderna slagfältet (McNeilly 2015, s. 5). Det går direkt att urskilja likheterna mellan Sun Tzus principer och de relativt moderna amerikanska (Artelli & Deckro 2008; Glenn 1998). Williamson (2011, s. 76) menar att nyttjandet av krigföringsprinciper går ihop med diskussionen om det amerikanska sättet att bedriva krig. Han menar att USA generellt har sett på krig som ett problem som kan brytas ner till sina beståndsdelar för att sedan kunna analyseras och lösas. Vidare anser han att officerare bör fokusera på att studera historia då detta är det enda sättet att kunna skapa en förståelse för komplexiteten i konflikter. Även att studera historia ger en möjlighet att lära sig om utländska kulturer utan att själv varit en del av den (Williamson 2011, s. 81). Att lära sig om krigföringsprinciper anser Williamson (2011) är det sista som en officer behöver lära sig.

1.3 Syfte och frågeställning

Denna studie syftar till att bidra till den övergripande forskningen om krigföringens principer genom att bredda samt fördjupa förståelsen kring dessa. Vidare vill denna studie även bidra till forskningen om Pokrants (2021) krigföringsprinciper och deras förklaringsvärde på moderna militära operationer. Specifikt syftar denna uppsats till att undersöka om Pokrants (2021) nio föreslagna krigföringsprinciper innehar en förmåga att kunna förklara framgång i moderna

militära operationer. Detta eftersom Pokrant (2021) har bland de senast publicerade krigföringsprinciperna och borde således ha tagit hänsyn till flest historiska erfarenheter. Pokrants (2021) principer är även de mest omfattande eftersom de är tänkta att kunna appliceras på både de olika nivåerna och typerna av krigföring, vilket den tidigare forskningen dessutom är oense om. Andra studier som prövar dessa principer har inte kunnat hittats, varvid det är intressant att testa deras faktiska förklaringsvärde.

Denna studie avser därför försöka besvara forskningsfrågan:

Kan Marvin Pokrants (2021) nio föreslagna krigföringsprinciper förklara utfallet i Operation Phantom Fury och Slaget om Groznyj?

1.4 Avgränsningar

De avgränsningar som kommer att genomföras i denna studie är inledningsvis att enbart behandla två fall som kommer att jämföras mot varandra. Det första fallet utgörs av Operation Phantom Fury i Irak (september – november 2004) utifrån USA och det andra fallet utgörs av slaget om Groznyj i Tjetjenien (november 1994 – 5 januari 1995) utifrån Ryssland. Vidare kommer enbart den operativa och taktiska nivån att analyseras eftersom dessa fall inte berör den strategiska nivån.

Avslutningsvis kommer en avgränsning om vad framgång egentligen innebär göras. Definitionen av framgång i denna studie kommer att innebära förmågan att besitta kontroll över respektive område mellan de tidsspänn som angivits ovan. Anledningen till denna avgränsning är för att framgång kan mätas på olika sätt och genom att definiera framgång för just denna studie undviks senare diskussion.

1.5 Beskrivning av fall

1.5.1 Bakgrund Fall 1: Operation Phantom Fury

Första gången som USA gick in i Fallujah var i mars 2004 efter att fyra amerikanska legosoldater blev mördade, då fick marinkåren i uppgift att ta Fallujah under namnet Operation Vigilant Resolve (West 2005, s. xvi, 62). Denna operation var dock tvungen att upphöra på grund av internationell kritik och ansvaret över Fallujah överlämnades till irakiska generaler (West 2005, s. xvi). Efter Operation Vigilant Resolve och de lärdomar som skapades från denna operation insåg den amerikanska ledningen i Irak att det fortsatt fanns ett hot från Fallujah,

något som inte skulle kunna lösas med diplomati (Ballard 2006, s. 39). Ur detta skapades Operation Phantom Fury (eller senare *Al Fajr*) vilket blev namnet på den operation som återigen skulle försöka ta Fallujah (Ballard 2006, s. 54). Den officiella planeringen inför den andra offensiven startade den 10 september 2004 och själva stridigheterna påbörjades den 7 november. Detta efter att marinkåren och den irakiska motsvarigheten hade intagit sina utgångspositioner runt om Fallujah (Ballard 2006, s. 44, 50). Den 15 november kunde den gamla gröna bron in till staden öppnas och stridigheterna hade nu börjat lugna sig (Ballard 2006, s. 68-69).

1.5.2 Bakgrund Fall 2: Slaget om Groznyj

Bakgrunden till den ryska interventionen tros ligga i den tjetjenska oviljan att signera ett unionsfördrag, vilket Tatarstan gjorde i mars 1994 (Lieven 1998, s. 84). Ryssland nekade Tjetjenien autonomi och i en vilja att behålla den egna territoriella integriteten och den ryska enigheten kunde en invasion rättfärdigas (Lieven 1998). Den 11 december 1994 var startskottet för den ryska interventionen i Tjetjenien, eftersom det var vid detta datum som rysk trupp först började röra sig mot Groznyj (Knezys & Sedlickas 1999, s. 4). Innan dess, mellan slutet av oktober och 26 november 1994, försökte Ryssland med hjälp av den pro-ryska oppositionen i Tjetjenien att störta den självutnämnda presidenten och ogiltigförklara självständighetsdeklarationen (Knezys & Sedlickas 1999, s. 5). Samtidigt mellan 27 oktober och 10 december genomfördes ryska förberedelser samt flyganfall mot tjetjenska mål som hade störst vikt för den tjetjenska militären. Därefter mellan 11 december 1994 och 19 januari 1995 gick Ryssland in i Tjetjenien och lyckades tillslut ta kontroll över presidentpalatset i Groznyj. Varefter de ryska trupperna meddelade att de skulle avsluta sin verksamhet i landet (Knezys & Sedlickas 1999, s. 5). Det huvudsakliga anfallet mot Groznyj påbörjades den 28 december där ryska styrkor lyckades ta diverse förorter till huvudstaden (Knezys & Sedlickas 1999, s. 92). Det faktiska anfallet mot Groznyj dröjde till den 31 december 1994 varvid den ryska styrkan anföll staden (Knezys & Sedlickas 1999, s. 93, 96).

2 Teori

Den teori som kommer att undersökas i denna studie är Marvin Pokrants (2021) nio krigföringsprinciper som presenteras i boken *New Principles of War: Enduring Truths with Timeless Examples* (Pokrant 2021).

2.1 Beskrivning av teorin

Innan Pokrant (2021) väljer att ifrågasätta och revidera nuvarande krigföringsprinciper görs en initial genomgång av historien kring dessa. Pokrant (2021, s. 1) menar att dagens principer enbart är 100 år gamla, trots att krigföringsprinciper har funnits i mer än 2 000 år. Anledningen beror förmodligen på att många av de tidiga principerna var för specifika för den tidsperiod som de skrevs i. Pokrant (2021) skriver dock att några av dem ändå var tillräckligt generella för att fortsatt kunna nyttjas även idag.

Efter att Pokrant (2021, s. 42) har analyserat de stora militära aktörerna runt om i världen blir slutsatsen att alla förutom Tyskland på något sätt nyttjar krigföringsprinciper. Han genomför sedan en sammanställning om vad som är gemensamt bland dessa aktörer, men det exkluderar Japan, China, Ryssland och USSR på grund av kulturella och språkliga skillnader (Pokrant 2021). Det som de flesta är eniga om är följande angående principerna:

Eftersom krigföring är en konst och inte en vetenskap, är krigföringens principer inte lagar som de i de fysiska vetenskaperna. Krigföringens principer är varaktiga men inte oföränderliga. Krigföringens principer är en användbar vägledning. Tillämpningen av krigföringsprinciper varierar med förhållandena och kan förändras i takt med att krigföringen förändras. Befälhavare måste använda sitt omdöme när de tillämpar principerna på varje enskild situation. (Pokrant 2021, s. 42 [författarens översättning])

Vid Pokrants (2021) framtagandet av kriterier för krigföringsprinciperna var det en mängd faktorer som togs i beaktning. Den första är att han letar efter principer som kan hjälpa befälhavare genom en sammanfattning av aspekter som historiskt har avgjort framgång och motgång (Pokrant 2021, s. 53). Pokrant (2021) påtalar även att det inte går att förvänta sig att principerna ska ersätta ett gott omdöme utan de ska endast agera som vägledning. Även att krigföringens utveckling sker i hög takt varvid principerna som tas fram måste kunna vara generella och fortsätta vara relevanta även i framtiden. Det presenteras fyra kriterier för att en princip ska anses vara en krigföringsprincip, dessa är att en princip måste vara: fundamentalt element i framgångsrik krigföring; vara varaktig; ge praktisk vägledning; ska vara applicerbar på flera nivåer och typer av krigföring (Pokrant 2021, s. 54). Det läggs även vikt på att dessa principer faktiskt har gjort skillnad för utfallet genom historien. Det innebär att användandet av dessa principer ska leda till framgång och ignorans för dem ska leda till motgång, även att principerna inte generellt ska ha använts av befälhavare genom historien utan enbart i vissa fall. Detta för att ett koncept som används av samtliga befälhavare inte kan förklara ett utfall

eftersom det inte blir unikt, agerandet behöver vara det för att kunna inneha ett förklaringsvärde (Pokrant 2021, s. 54, 57-58).

Principerna ska som tidigare nämnt vara applicerbara på strategisk, operationell och taktisk nivå av krigföring. Detta möjliggör för en mer användbar princip men det är samtidigt inte ett absolut krav (Pokrant 2021, s. 57). Den typ av krigföring som principerna helst ska vara applicerbara på är luft-, sjö- och markkrigföring men Pokrant (2021) ser även deras nytta i att vara applicerbara på irreguljär-, rymd- och fjärde generationens krigföring samt vid kärnvapenkrig.

Innan krigföringsprinciperna presenteras konstaterar Pokrant (2021, s. 286) några slutsatser om principernas relevans. Den första är att krigföringsprinciper inte kan utgöra en omfattande teori om krigföring på grund av att de inte inkluderar delar som förändras med teknologi och sociala strukturer. Vidare skriver Pokrant (2021) att historiens erfarenheter är komplexa och att reducera dessa lärdomar till korta meningar och ord gör att deras precision minskar, även att dessa kan tolkas olika beroende på vem det är som läser dem. Detta var anledningen till hans vilja att specificera principerna och deras betydelse. Avslutningsvis är Pokrants (2021, s. 286) slutsats att det är konceptet bakom krigföringsprinciperna som är viktiga och att deras förkortning enbart är till för att komma ihåg dem. Även att principerna som senare presenteras baseras på mänskliga faktorer vilket innebär att när artificiell intelligens och robotar blir mer funktionella kan de behöva revideras.

2.2 Nio föreslagna krigföringsprinciper

Nedan kommer Pokrants (2021) nio principer att presenteras tillsammans med en sammanfattning om deras innebörd samt hur de kan uppnås.

2.2.1 Prioriterade slutmål (eng. *Prioritized objectives*)

Mål styr och leder alla militära operationer och befälhavare bör därför noggrant tänka igenom dessa för att slutligen välja och prioritera dem (Pokrant 2021, s. 286-287). Underordnade likväl befälhavarna ska ha en förståelse för hur olika mål kan påverka varandra. Detta hanteras genom en tydligt uttalad prioritering eller generell vägledning om hur dessa konflikter mellan dem skall hanteras (Pokrant 2021).

2.2.2 Relativt övertag (eng. *Relative advantage*)

Befälhavare ska söka strid där möjligheterna till det största relativa övertaget infinner sig. En befälhavare ska koncentrera majoriteten av sin effektiva styrka (eng. *Effective force*) mot en

minoritet av motståndarens effektiva styrka (Pokrant 2021, s. 287). Detta ska ske genom ett uppträdande som uppnår målen och utnyttjandet av framgång. Effektiv styrka innehåller samtliga delar som på något vis kan påverka effektiviteten hos en part. Exempelvis mängd och typ av vapen, truppens utbildning, deras moral och verksam miljö med mera. Denna princip innehåller även ett behov av att nyttja stridsekoniskt agerande i områden som inte är prioriterade i syfte att kunna nyttja maximal styrka där det är viktigast (Pokrant 2021).

2.2.3 Ihållande initiativ (eng. *Sustained initiative*)

Ihållande initiativ innebär att befälhavare ska försöka tillse att motståndaren är tillräckligt upptagna med att möta hot så att de ej kan genomföra egen verksamhet (Pokrant 2021, s. 287). För att skapa ihållande initiativ är ett offensivt agerande den lämpligast metoden och är det endast om den möjliggör ett bibehållande, tillvaratagande eller utnyttjande av initiativet. De kortsiktiga vinsterna med ett offensivt agerande är att en attack kan leda till ett initiativ men kan det inte övergå till ett ihållande initiativ bör befälhavaren avstå från att attackera. Initiativet måste omvandlas till ett hållbart överläge för att inte gå miste om dess möjligheter. Detta kan genomföras med andra metoder än offensiva i syfte att få initiativ eller bibehålla initiativet. Offensiva metoder är dock det enda möjliga sättet att utnyttja initiativet till egen fördel (Pokrant 2021).

2.2.4 Enhetlig ansträngning (eng. *Unity of effort*)

Enhetlig ansträngning innebär en integration mellan aktiviteter och trupperna i syfte att nyttja alla bestående medel på ett effektivt sätt för att nå de ställda målen (Pokrant 2021, s. 287). För att uppnå en enhetlig ansträngning är en enhetlig ledning (eng. *Unity of Command*) oftast den lämpligaste metoden för att göra detta. Det är dock inte nödvändigt eller tillräckligt för att uppnå en enhetlig ansträngning, utan ett sätt att göra det på, eftersom en enhetlig ansträngning är nödvändig för framgång (Pokrant 2021, s. 287-288). För att uppnå enhetlig ansträngning behöver även befälhavare tillse att alla förstår syftet med en operation och tvinga underställda att samarbeta för att uppnå detta (Pokrant 2021, s. 288)

2.2.5 Överraskning (eng. *Surprise*)

Överraskningens huvudsakliga effekt är en moralisk påverkan hos motståndaren men kan även skapa initiativ eller ett relativt övertag (Pokrant 2021, s. 288). Denna princip fokuserar på vikten av att påverka en motståndare på ett psykologiskt plan, detta genom verksamhet som är oväntad och påverkar deras psykiska balans. Planer som nyttjar sig av överraskning måste även innehålla en plan för att utnyttja det initiativ som skapas. Befälhavare behöver även beakta att

en motståndare kommer att försöka nyttja överraskning och då kommer den behöva motverkas (Pokrant 2021)

2.2.6 Vileledning (eng. *Deception*)

Målet med vileledning ska vara att få en motståndare att agera på ett sådant sätt att det går att utnyttjas till egen fördel (Pokrant 2021, s. 288). För att lyckas med vileledning behövs god kännedom om motståndaren. Detta för att vileledning fungerar bäst om den förstärker motståndarens förväntningar. Likaså krävs god kännedom om den egna möjligheten till att bli påverkad för att kunna motstå motståndarens vileledning (Pokrant 2021).

2.2.7 Känn dig själv (eng. *Know yourself*)

Befälhavare behöver känna till styrkor, svagheter och hur sin personal, vapensystem, sensorer och dem själva fungerar och hur de bäst kan nyttjas (Pokrant 2021, s. 253, 288). God medvetenhet om egna förbands position och status är också viktigt, inte minst måste befälhavare kunna urskilja moralen hos de individer som är underordnade (Pokrant 2021, s. 253). Kännedom om egna förband bör leda till realistiska förväntningar om deras förmåga vilket dessutom minskar friktioner kopplat till detta.

2.2.8 Känn din motståndare (eng. *Know your enemy*)

Att känna sin motståndare innebär att ha information och kunskap om deras kultur, hur de bedriver krigföring samt hur motståndarens befälhavare förväntar sig att man agerar (Pokrant 2021, s. 288). Det finns även fördelar med att inneha information om den fientliga befälhavarens personlighet samt hur de generellt har genomfört operationer tidigare. Motståndarens styrka och position är i sig även viktigt att ha kännedom om, vilket all information som går att inhämta bidrar till besegrandet av motståndaren (Pokrant 2021).

2.2.9 Miljö (eng. *Environment*)

Den miljön som förbanden och befälhavaren verkar i är ofta en avgörande faktor i striden, genom kunskap om hur den effektivast utnyttjas kan miljön skapa ett relativt övertag gentemot en motståndare (Pokrant 2021, s. 274, 289). När befälhavare strider behöver de känna till vilken typ av miljö som kommer leda till det relativa övertaget i situationen samt hur den dåvarande miljön påverkar personal, vapen och utrustning (Pokrant 2021, s. 274). Principen miljö innefattar allt som kan leda till en fördel för någon av parterna på det geografiska slagfältet. Detta kan exempelvis vara topografi, terräng, klimat, vägbeskaffenhet, väder och möjligheter för elektromagnetisk fortplantning (Pokrant 2021).

3 Metod

Eftersom denna studie är intresserad av relevansen och förklaringsvärdet hos Pokrants (2021) krigföringsprinciper faller det sig naturligt att genomföra en studie med en teoriprövande ansats. Avsikten är att designen för denna studie skall vara av en fallstudiedesign som kommer att jämföra Operation Phantom Fury och slaget om Groznyj. Detta genom att exklusivt fokusera teorin på dessa två fall samt genomföra en omfattande insamling av data kring dessa (Johannessen, Tufte & Christoffersen 2019, s. 72). Anledningen till att detta är den lämpligaste metoden är för att med systematiska jämförelser kan studien försöka spela världen i repris genom en förändring av den variabeln som är intressant att undersöka (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, & Wängnerud 2017, s. 92). Specifikt kommer denna studie att nyttja sig av en mest lika-design och då genom att analysera två fall som innehar två olika utfall på den beroende variabeln (Esaiasson et al. 2017, s. 103). Vidare har denna studie gjort ett strategiskt urval av de fall som kommer att analyseras, en mer specificerad förklaring följer under punkt 3.1 – *Val av fall*. Eftersom det dock är nästintill omöjligt att finna två exakt lika fall är det bättre att välja fall som kontextuellt skiljer sig åt i syfte att få en nödvändig variation (Esaiasson et al. 2017, s. 103-104). Därför valdes ett fall med framgång för USA samt ett fall med motgång för Ryssland i syfte att få en nödvändig variation på kontexten.

Studien kommer att inledningsvis operationalisera teorin i syfte att omarbete denna till operationella indikatorer för att i ett senare skede kunna analysera och jämföra de två valda fallen på ett sätt med hög validitet (Esaiasson et al. 2017, s. 56-57). Detta genom att vara trogen analysverktyget och enbart besvara dess frågeställningar. Analysen av empirin kommer att utgå från en kvalitativ textanalys vilket innebär att materialet kommer att analyseras på djupet i syfte att finna det dolda i texten (Esaiasson et al. 2017, s. 211). Kvalitativ metod är särskilt lämplig för att undersöka det som inte tidigare har undersökts eller i syfte att bredda förståelsen för det som avses undersökas (Johannessen, Tufte & Christoffersen 2019, s. 15-16). I denna studie kommer materialet inte läsas fullständigt från start till slut, utan det kommer ske en översiktsläsning för att finna det som kan besvara operationaliseringens frågeställningar. När väl dessa delar har identifierats kommer en noggrann läsning av dessa att ske. Anledningen till detta är att det valda materialet förmodligen inte enbart innehåller det som denna studie avser att undersöka, vilket då inte är intressant att analysera.

Vidare kommer materialet att läsas genom ett *tolkande* perspektiv samt presenteras på ett sådant sätt vid analysen. Ett tolkande perspektiv innebär att texten inte tolkas bokstavligen, utan istället genom en personlig tolkning av dess innebörd (Johannessen, Tufte & Christoffersen 2019, s.

156). Detta perspektiv bör lämpa sig väl i kombination med den tänkta metoden för insamling av information, alltså en kvalitativ textanalys. Vid läsandet av materialet kommer analysverktyget vara intill i syfte att kunna markera text som kan besvara indikatorn. När denna data identifierats sammanställs den under respektive punkt. Avslutningsvis kommer en argumentation om informationens bakomliggande betydelse presenteras under analysavsnittet samt att en tabell kommer att presentera en sammanfattning av analysen. Denna tabells syfte är att ge en överskådlig blick av resultatet från analysen likväl att vara ett hjälpmedel vid läsning av materialet (Johannessen, Tuft & Christoffersen 2019, s. 159-160). Mallen för denna tabell återfinns under punkten *3.2.1 Tabell 1 - Analysverktyg*.

3.1 Val av fall

I denna studie kommer två fall att undersökas, detta för att kunna analysera dessa på djupet och tillse att teorin får en ärlig chans att prövas. Det första fallet som valdes var Operation Phantom Fury i Irak mellan oktober till december 2004 och det andra fallet som valdes var slaget om Groznyj i Tjetjenien mellan december 1994 och januari 1995. Anledningen till valet av dessa fall ligger i huvudsak hos deras olika utfall men även att teorin inte har testats på dessa fall. Under Operation Phantom Fury lyckades USA ta kontroll över staden Fallujah och under slaget om Groznyj misslyckades Ryssland att ta kontroll över den tjetjenska huvudstaden. En annan anledning till valet av dessa fall är att dessa utspelar sig i en liknande kontext. Det är två militära stormakter som genomför en asymmetrisk offensiv operation i urban miljö. Dessa fall ligger även inom relativ närhet till varandra i tid samt att deras respektive motståndare innehar samma religiösa åskådning. USAs och Rysslands innehav av kärnvapen under perioden bör därför inte spelat någon avgörande roll för utfallet av respektive operation. Att ta i beaktning är dock Rysslands och USAs olika kulturer och krigföringskoncept vilket kan påverka att deras agerande innan, under och efter striden skiljer sig åt.

3.2 Operationalisering

Nedan kommer teorins ingående delar att operationaliserats samt omvandlats till mätbara variabler. Dessa variabler består av indikatorer i form av frågeställningar som kan resultera i antingen ett *Ja* eller ett *Nej* beroende på om de kan återfinnas i materialet. För att göra detta tydligt samt överskådligt presenteras dessa i en tabell. Denna tabell kommer att utgöra analysverktyget och fallen kommer presenteras i en gemensam tabell.

3.2.1 Tabell 1 – Analysverktyg

FALL			
Krigföringsprincip	Indikator	Återfinns	
		Ja	Nej
Prioriterade slutmål	<i>Finns tydliga och väl definierade slutmål med en prioritering?</i>		
Relativt övertag	<i>Söktes stridsituationer där den egna effektiva styrkan utgjorde en majoritet i förhållande till motståndarens effektiva styrka?</i>		
Ihållande initiativ	<i>Nyttjades offensiva metoder för att tillse att motståndaren var upptagen med att möta hot så att de inte kunde genomföra egen verksamhet?</i>		
Enhetlig ansträngning	<i>Var syftet med operationen tydligt förmedlad och nyttjades bestående medel effektivt för att nå de ställda målen?</i>		
Överraskning	<i>Nyttjades överraskning och fanns en plan att utnyttja det initiativ som skapades?</i>		
Vilseledning	<i>Fick man motståndaren att agera på ett sätt som gick att utnyttjas till egen fördel?</i>		
Känn dig själv	<i>Kände befälhavare till styrkor, svagheter och hur sin personal, vapensystem, sensorer och dem själva fungerar och hur de bäst kan nyttjas?</i>		
Känn din motståndare	<i>Hade de god information och kunskap om motståndaren?</i>		
Miljö	<i>Hade befälhavare kunskap om miljön som de skulle verka i?</i>		
	<i>Utnyttjades den miljön som skapade det största relativa övertaget?</i>		

3.3 Material

Det empiriska materialet som valts ut för denna studie består av totalt sex böcker, tre som skildrar slaget om Fallujah (för fallet: *Operation Phantom Fury*) och tre som skildrar krigen i Tjetjenien (för fallet: *Slaget om Groznyj*).

För Operation Phantom Furys räkning har böckerna *Fighting for Fallujah: A New Dawn for Iraq* (Ballard 2006), *The Battle for Fallujah: Occupation, Resistance and Stalemate in the War in Iraq* (Foulk 2007) och *No True Glory: A Frontline Account of the Battle for Fallujah* (West 2005) valts för att utgöra materialet för empirin. Anledningen till valet av detta material ligger i att de skildrar de strider som föregick i Fallujah från den första operationen, intill att USA lyckades återta kontrollen över staden. Böckerna är även skrivna av författare som antingen tjänstgjorde i Irak (Ballard 2006; Foulk 2007) eller som var där och genomförde omfattande intervjuer (West 2005). Detta ansågs vara lämpligt för att kunna utvinna den information som krävs för att kunna finna de operationaliserade indikatorerna.

För slaget om Groznyjs räkning har istället böckerna *The War in Chechnya* (Knezys & Sedlickas 1999), *Chechnya: Tombstone of Russian Power* (Lieven 1998) och *Russo-Chechen Conflict, 1800-2000: A Deadly Embrace* (Seely 2001) valts för att utgöra materialet för empirin. Anledningen till valet av dessa ligger i att de skildrar det första Tjetjenienkriget, Rysslands misslyckande och förväntas därför innehålla den information som eftersöks. Lieven (1998) och Seely (2001) återger uttryckligen att de besökte Tjetjenien under kriget vilket kan ge ytterligare insikter som är av värde för denna studie.

3.3.1 Källkritik

Äkthet

Samtliga ovan nämnda verk förutom West (2005) har enligt ”Norwegian Register For Scientific Journals, Series And Publishers” (Norwegian Directorate for Higher Education and Skills, u.å.) publicerats av förlag som vetenskapligt granskar de böcker som ges ut. Eftersom denna granskning borde ha dementerat verken om deras skildring inte ägt rum bör dessa böcker kunna anses ha ett innehåll som är äkta (Esaiasson et al. 2017, s. 291).

Vad gäller West (2005) bok bör äktheten vara god, detta av anledningen att han själv var på plats samt intervjuar nyckelpersoner som borde reagerat om något som hände var felaktigt återberättat vid publicering av hans bok. Han verkar även vara en känd författare som dessutom tidigare fått ett pris för ett tidigare verk. Därav bedöms han inte vilja återberätta något som inte skett eftersom hans anseende då kan gå förlorat.

Oberoende

Allt material förutom Knezys och Sedlickas (1999) bok anses ha ett högt oberoende, detta beror på att de inte uttryckligen nämner att de genomfört intervjuer eller varit på plats i Tjetjenien under kriget. Det andra materialet har ett nära avstånd till den faktiska händelsen och har därav god centralitet (Esaiasson et al. 2017, s. 292). Genom att källorna förhoppningsvis kommer kunna bekräfta varandra samtidigt som de ej är beroende av varandra kommer den informationen som presenteras bli extra trovärdig (Esaiasson et al. 2017).

Samtidighet

För materialet som skildrar de två fallen anses deras samtidighet vara god med reservation för Knezys och Sedlickas (1999). Anledningen är att de inte uttryckligen återger att de var på plats i Tjetjenien och kan därför ha svårt med samtidigheten beroende på de källor som de nyttjat sig av. Mest kopplat till om det har förflutit en tid så att efterkonstruktioner av historien har skett, dock är verket publicerat i relativ närtid och bör därav baseras på källor som har god samtidighet till fallet. Det andra materialet som nyttjat sig av intervjuer borde nedtecknat dessa vid intervjutillfället. Genom att nedteckna informationen samt genomföra intervjuer i direkt närtid till händelserna minskar risken för efterkonstruktioner hos intervjupersonerna, därmed ökar sanningshalten i det som återges (Esaiasson et al. 2017, s. 294).

Tendens

Materialet bedöms ha låg tendens med reservation för de som berör Operation Phantom Fury eftersom samtliga av författarna är amerikaner och har någon kopplingen till USAs försvarsmakt. Det finns en möjlighet att författarna avsiktligt har återgett berättelserna på ett vinklat sätt i syfte att dölja eventuella misstag samtidigt som andra faktorer lyfts fram vilket anses tendensiöst (Esaiasson et al. 2017, s. 296). Materialet verkar dock inneha en vilja att återberätta händelserna objektivt.

3.3.2 Forskningsetik

Eftersom denna studie nyttjar redan publicerat material samt att den valda metoden för studien utgörs av en textanalys bedöms denna studie inte innefatta några etiska implikationer. Genom att studiens material redan är publicerat bör dessa redan fått ett godkännande från de individer som berörs. Det är dock värt att notera att denna studie inte avser att framställa någon sida av respektive konflikt i dålig dager eller att förvanska information avsiktligt i syfte att nedvärdera någon part. Då dessa konflikter förmodligen kan inneha känslomässiga kopplingar för

medverkande och anhöriga är avsikten att genomföra en objektiv studie om respektive fall kopplat till den valda teorin. Det är därmed inte min avsikt att förkasta individers upplevelser eller känslor kopplat till hur respektive fall återges.

4 Analys

4.1 Fall 1: Operation Phantom Fury

4.1.1 Prioriterade slutmål

Målet med att återta Fallujah var att kunna återlämna den till statlig irakisk kontroll och som inte påverkades av insurgenterna (Ballard 2006, s. 45). Vidare i slutet av september hade de amerikanska styrkorna och underordnade sådant fokus på förberedelser inför offensiven mot Fallujah, trots att det skedde andra operationer i området. Dessa operationer ämnade att forma striden om Fallujah och deras syfte var att stödja denna offensiv (Ballard 2006). Den 18 oktober var de viktigaste delarna av Operation Phantom Furys plan färdigställd och ett synkroniseringsmöte hölls. Där diskuterade befälhavarna vad deras respektive uppgift var samt vilka stödjande delmål som de hade och hur dessa skulle stödja operationsbefälhavarens mål (Ballard 2006, s. 48). Det som går att urskilja från Foulk (2007, s. 211) är att den irakiska premiärministern Allawi säger inför den anfallande styrkan att Fallujahs befolkning ska fritas och insurgenterna gripas eller om det inte går, dödas. Detta har vissa likheter med de målet som de amerikanska befälhavarna yttrat (Ballard 2006, s. 48-49) Annars är det svårt att urskilja något om prioriterade slutmål i Foulks (2007) text, detta gäller även för West (2005) text. Det som går att urskilja är syftet med operationen var att rensa ut Fallujah och inte låta staden fortsätta glida bortom kontroll (West 2005, s. 250, 255).

Baserat på detta verkar det som att operationen faktiskt innehöll väl definierade slutmål, både på den operativa och taktiska nivån. Detta på grund av det synkroniseringsmöte som hölls men även att dessa mål verkar ha överensstämt bland flera viktiga individer och olika nivåer. Det svåra är att urskilja en prioritering på dessa mål, men eftersom delmålen nämndes borde det således funnits med någon typ av prioritering av dessa. Därför blir svaret *Ja* på denna indikator.

4.1.2 Relativt övertag

Vid anfallet den 8 november blev det tydligt att förarbetet till operationen hade lönat sig. Penetrationen av försvaret i norr gick bättre än förväntat och det visade sig att de insurgenter som var stationerade där var mindre tränade eftersom de hade fokuserat försvaret på de södra

delarna av staden (Ballard 2006, s. 59, 64). Syftet var att överösa motståndaren med sex anfallande bataljoner i skydd av mörkret (West 2005, s. 268). När den anfallande styrkan tog sig längre söder ut den 11 november mötte de motståndaren i ryggen vilket överraskade dem, då de inte förväntade sig ett anfall från norr (Ballard 2006, s. 64). Enligt bedömningar fanns upp mot 2 500 insurgenter i och runt Fallujah, vilka skulle strida mot cirka 20 000 amerikanska och irakiska styrkor (Foult 2007, s. 210).

Baserat på denna information är det tydligt att hela operationen utgjordes av en effektiv styrka som stod i majoritet i jämförelse med insurgenternas styrka. Det stämmer på både den taktiska och den operativa nivån, detta för att de var numerärt överlägsna samt anföll insurgenternas minst försvarade område. Därför blir svaret *Ja* på denna indikator.

4.1.3 Ihållande initiativ

Den 15 oktober genomfördes bombningar av Fallujah och den 17 oktober ökade attackerna från marinkåren mot staden (Foult 2007, s. 198). Efter att ingenjörtrupperna sprängt ett hål i tågbocken i norra Fallujah möjliggjorde det att stridsvagnar och stridsfordon kunde ta sig in i staden och bryta igenom insurgenternas försvar (Ballard 2006, s. 59; Foult 2007, s. 212). Infanteriet kunde följa på bakom pansarförbanden och nyttjade initiativet till att anfalla mot försvarets centrum (Ballard 2006, s. 59). Den 12 november hade USA tagit 80 procent av Fallujah och närmast sig de tungt befästa södra delarna (Foult 2007, s. 218). De kunde dock nyttja artilleri på ett bättre sätt eftersom det inte var många civila kvar i staden. Senare hade flygplan, stridsvagnar och indirekt eld förstört majoriteten av staden (Foult 2007). Användandet av UAV (eng. *Unmanned Aerial Vehicle*) över alla nivåer försvarade för insurgenterna att hålla sig gömda (West 2005, s. 262-263). Det medförde även att de hela tiden var övervakade och kunde attackeras, detta även med tungt understöd i form av AC-130 (West 2005, s. 261).

Det initiativ som skapades av den gemensamma ansträngningen från de amerikanska förbanden möjliggjorde ett högt tempo och en motståndare som blev överrumplad. Diverse understödande enheter kunde trycka ner motståndarna och med särskild hjälp av UAV kunde de lokaliseras och attackeras. Baserat på detta nyttjade de amerikanska styrkorna offensiva metoder för att tillse att motståndarens verksamhet inte kunde fortsätta hur som helst. Därför blir svaret *Ja* på denna indikator.

4.1.4 Enhetlig ansträngning

Syftet med Operation Phantom Fury verkar varit tydligt förmedlad i de ordrar som gavs ut. Det som började med en initial plan 18 oktober och resulterade sedan i den första fragmentariska ordern (eng. *Fragmentary order*) (Ballard 2006, s. 48). Där specificeras att attacken ämnar ”att förstöra insurgenterna i Fallujah med stöd av de irakiska säkerhetsstyrkorna i syfte att etablera legitim lokal kontroll” (Ballard 2006, s. 48 [författarens översättning]). Senare i slutet av oktober gavs den slutgiltiga ordern för operationen ut och där de skrev att målet med operationen var att ”röja undan fientliga styrkor i syfte att tillåta en legitim styrning, säkerhet och återuppbyggnad av staden” (Ballard 2006, s. 49 [författarens översättning]). Initialt var det inga irakiska befälhavare när operationsgenomgången skulle äga rum den 1 november, men efter detta lades mycket energi på att integrera irakierna till de amerikanska förbanden (Ballard 2006, s. 50). De amerikanska befälhavarna lyckades även samverka med det irakiska elektricitetsdepartementet att stänga av all elektricitet in till Fallujah den 7 november, samma natt som Fallujah generalsjukhus intogs med huvudsakligen irakiska styrkor (Ballard 2006, s. 50-51; West 2005, s. 260). Irakiska styrkor var även med under huvudanfallet, deras syfte var att kunna anfälla moskéer (Foulk 2007, s. 214). Irakiernas förmåga till att strida var blandad, vissa kunde tillföra något medan andra var oförsiktiga med sin vapenhantering. Deras plats i anfallsrörelsen blev tillslut bakom den amerikanska styrkan och deras uppgift var att kontrollera passerade hus, som samtidigt utsattes för inbrott och tros vara anledningen till att de gjorde det effektivt (Foulk 2007).

Eftersom syftet med operationen verkar ha varit tydlig sen planeringens början, detta eftersom den inte ändrades avsevärt vid den slutgiltiga orderns utgivande. Vad gäller nyttjandet av bestående medel effektivt går det att tolka att så var fallet i Fallujah. De amerikanska förbanden stred tillsammans med de irakiska och de fick specialiserade uppgifter som ingen annan än dem själva kunde utföra legitimt (anfall av moskéer). Irakiernas effektivitet var dock ifrågasättbar, men eftersom de presenterade målen med operationen uppfylldes måste denna enhetliga ansträngning fungerat som den skulle. Därför blir svaret *Ja* på denna indikator.

4.1.5 Överraskning

Vid planeringen inför återtagandet av Fallujah behövde civilbefolkningen utrymmas, vilket medförde att en överraskning skulle försvåras (Foulk 2007, s. 195). Irakiska och amerikanska tjänstemän uppmanade att civila skulle lämna staden och i oktober kunde drönare observera tomma tvättlinor, vilket indikerade att befolkningen hade gett sig iväg (West 2005, s. 256). Dock skulle den anfallande styrkan enligt ordern inta sitt utgångsläge med skydd av mörkret

under den 6 november för att sedan vara dolda under hela delen av den 7 november (Ballard 2006, s. 54). Syftet var att få insurgenterna att tro att det enbart var en skenmanöver. Anfallet skulle dock faktiskt äga rum tidigt den 8 november i syfte att överraska insurgenterna från den norra delen och slutligen krossa dem mot den brigad som fanns söder om staden (Ballard 2006). Under den 7 november åkte dock amerikanska fordon runt utkanten av Fallujah med högtalare som spelade upp ett arabiskt meddelande om att det enbart var kvinnor och barn som fick lämna staden (Foult 2007, s. 211). Flygblad släpptes med instruktioner om hur insurgenterna skulle ge upp utan att riskera att bli skjutna. Amerikanerna genomförde sitt anfall från norra delen av staden eftersom insurgenterna trodde att attacken skulle komma från söder och öster (West 2005, s. 258, 268).

Kopplat till bevisen i materialet var en operativ överraskning förmodligen inte uppnåelig. Detta eftersom varningar till civila gick ut i förväg samt instruktioner om hur insurgenterna kunde ge upp släpptes med flygblad. Efter alla varningar och uppmaningar borde således insurgenterna kunnat förvänta sig ett anfall. Bevisen tyder dock på att de borde blivit överraskade på den taktiska nivån, detta eftersom de trodde att anfallet skulle komma från syd/ost medan koalitionen gick in i norra Fallujah. Även fast den operativa överraskningen inte fungerade verkade den taktiska göra det. Kopplat till frågeställningen nyttjades överraskning samt det fanns en plan att nyttja det initiativ som skapades av överraskningen. Därför blir svaret *Ja* på denna indikator.

4.1.6 Vilseledning

Innan Operation Phantom Fury startade på riktigt genomfördes operationer som syftade till att forma slagfältet till egen fördel, dessa bestod av bland annat skenmanövreringar runt om Fallujah (Ballard 2006, s. 39). Dessa skenmanövrer skedde i huvudsak runt den södra och östra sidan om staden och möjliggjorde att insurgenterna inte visste vart själva attacken skulle genomföras. Den 14 oktober börjar även de amerikanska styrkorna omringa Fallujah samtidigt som flyganfall trappades upp (Foult 2007, s. 206) En annan effekt av detta var att insurgenterna även lurades ut från sin infrastruktur vilket medförde att de, samt viktiga ledningskomplex kunde identifieras för att sedan attackeras (Ballard 2006, s. 39-40). Det genomfördes även sonderingsoperationer som fick motståndarens ledare att tro på att en attack skulle ske ifrån syd och öst. Detta gjorde även att mer tid och resurser lades på förberedelser i de södra delarna jämfört med de norra delarna (West 2005, s. 257).

Informationen i materialet pekar på att koalitionen faktisk fick motståndarna att agera på ett sätt som gick att utnyttja till den egna fördelen. Detta genom att förberedelser fokuserades i de södra

delarna vilket möjliggjorde ett mindre befäst anfall från norr. Därför blir svaret *Ja* på denna indikator.

4.1.7 Känn dig själv

Det valda materialet kan ej besvara denna indikator på ett rättvisande sätt, därför kommer denna indikator inte kunna besvaras. I den sammanfattande tabellen kommer därför denna indikator inte finnas representerad för detta fall.

4.1.8 Känn din motståndare

I planeringsstadiet av Operation Phantom Fury fanns väldigt lite underrättelser om insurgenternas verksamhet i staden (Ballard 2006, s. 40). En av de viktigaste källorna visade sig sedan vara insurgenternas besvarande av de amerikanska operationerna för att forma slagfältet. Trots informationsbristen som fanns i området hade de amerikanska styrkorna byggt upp en rimlig databas med möjliga mål för flyganfall och indirekt eld (Ballard 2006, s. 42-43). UAV hade även bekräftat upp mot 200 mål för den anfallande divisionen och visste vart motståndaren befann sig (West 2005, s. 263). De tidigare erfarenheterna i Fallujah ledde till att planerare för den nya offensiven tog dessa i beaktning vid planerandet av Operation Phantom Fury (Ballard 2006, s. 45; Foulk 2007, s. 195-196). Något som också togs i beaktning under planeringen av operationen var den irakiska kulturen. Enligt Foulk (2007, s. 213) blev de amerikanska trupperna på slagfältet dock överraskade av insurgenternas taktik.

Baserat på detta uppfattas den amerikanska kännedomen om sin motståndare vara god. När de inte hade information tillsåg de att skaffa sig det, varvid drönare verkar varit till stor hjälp. Även tidigare erfarenheter borde hjälpt till för att skapa en större förståelse om motståndaren. Att trupperna blev överraskade av insurgenternas taktik kan ligga i en dålig förmedlad bild från officerare ner till soldater, alternativt stred insurgenterna desperat varvid deras taktik förändrades mot tidigare erfarenheter. Därför blir svaret *Ja* på denna indikator.

4.1.9 Miljö

I samband med intagandet av Fallujah generalsjukhus den 7 november lyckades även koalitionen skära av insurgenternas förstärkning in till staden (Ballard 2006, s. 50). Enligt de amerikanska underrättelseofficerarna hade sjukhuset blivit en viktig ledningscentral för insurgenterna och utifrån den kunde de även kontrollera den gamla västra bron in till staden (Ballard 2006). När koalitionen väl fick kontroll över sjukhuset och den övre halvön kunde de kontrollera båda de västra broarna in till staden (Ballard 2006; Foulk 2007, s. 212). För att motverka att insurgenterna kunde fly eller få förstärkning skar koalitionen även av de södra och

östra vägarna som ledde in mot Fallujah (Ballard 2006, s. 51). När staden var omringad kunde huvudstyrkan inta utgångsläge för den fortsatta offensiven. Miljön utnyttjades även till att skapa relativt övertag under 7 november då marinkåren intog ett lägenhetskomplex (Ballard 2006, s. 55). Vid planeringen av operationen var det tydligt att huset behövde kontrolleras för att resten av anfallet skulle kunna genomföras (Ballard 2006, s. 56).

Underrättelser om att en mängd improviserade sprängladdningar (eng. *IED - improvised explosive device*) fanns i nordöstra delarna av Fallujah vid tidpunkten för anfallet gjorde att de amerikanska styrkorna aktivt undvek huvudvägen för att undvika deras verkan (Foulk 2007, s. 212). De improviserade sprängladdningarna ansågs även vara det dödligaste vapnet och att dessa kunde finnas sig vart som helst (West 2005, s. 257).

Bevisningen i materialet tyder på att befälhavarna haft kunskap om vilken typ av miljö de skulle komma att strida i, likväl vilken som behövde kontrolleras och utnyttjas för att skapa ett övertag. Sjukhuset säkrades för att få tillgång till de västra broarna och lägenhetskomplexet tillsåg att ett fortsatt anfall kunde förlöpa. Därför blir svaret *Ja* på både indikatorn om kunskap om miljö samt utnyttjandet av den miljö som skapar det största relativa övertaget.

4.2 Fall 2: Slaget om Groznyj

4.2.1 Prioriterade slutmål

General Grachevs plan var att inta presidentpalatset i Groznyj med högt tempo (Seely 2001, s. 241). Enheter skulle slå igenom Groznyjs inre försvar och anfall skulle ske simultant från väst för att skära av vägar, norr för att anfälla centrala Groznyj och öst för att ta de östra broarna (Seely 2001). Den kaosartade starten av interventionen verkar dock tyda på att planen var gjord som hastigast, vilket fick Generalen Vorobyev att avsäga sig ledandet av operationen på grund av att det inte fanns någon ordentlig plan och ordentliga förberedelser (Knezys & Sedlickas 1999, s. 75; Lieven 1998, s. 89; Seely 2001, s. 223). Efter att koordineringen av operationen var klar från den ryska generalstaben var det klart att planen att inta Groznyj skulle ske i fyra steg (Knezys & Sedlickas 1999, s. 55). Först skulle flygvapnet hindra tjetjenska flyg, sen skulle en blockad av Groznyj och tjetjenska gränsen ske, sen skulle ett anfall in mot stadskärnan ske från både norr och syd, slutligen skulle stabiliserande åtgärder ske (Knezys & Sedlickas 1999, s. 55-56). Den östra kolonnen kunde inte fortsätta på den planerade vägen utan behövde återgå till den norra, detta på grund av folkmassor som stoppade deras framfart (Lieven 1998, s. 103).

Detaljerna av planen hade inte hunnit bearbetas ordentligt innan Grachev valde att fortsätta med operationens förberedelser (Knezys & Sedlickas 1999, s. 58).

Det ovan nämnda tyder på att planen förmodligen inte hade tydliga och väl definierade slutmål eftersom planen gjordes hastigt. Även att planen verkat varit tillräckligt oklar för att en general ska neka tjänsten som operationens befälhavare är misstänksamt. Kolonnens tillbakadragande visar på att det inte verkar funnits en prioritering av vad som faktiskt behövde uppnås eller inte. Eftersom en blockad av Groznyj skulle ske går det att anta att det borde varit viktigt att de faktiskt kom fram. Därför blir svaret *Nej* på denna indikator.

4.2.2 Relativt övertag

Den ryska anfallande styrkan uppgick till 38 000 soldater tillsammans med stridsvagnar och trupptransporter vid de inledande delarna av interventionen (Seely 2001, s. 225). Groznyj bedömdes dock ha upp mot 40 000 stridande motståndare i staden och enligt rysk doktrin bör styrkeförhållandet i dessa typer av situationer vara 6:1 (Knezys & Sedlickas 1999, s. 66; Seely 2001, s. 223). Under den första veckan av december 1994 genomförde det ryska flygvapnet attacker mot ett underlägset tjetjenskt flygvapen och gjorde dem obrukbara, detta resulterade i att Ryssland inte behövde lägga resurser på luftvärn under anfallet (Knezys & Sedlickas 1999, s. 63-64). I januari verkar de ryska flygplanen övergå till mer attackuppgifter (anfall mot markmål) och antalet plan var många, något som fått en viss avskräckande effekt (Lieven 1998, s. 44).

Eftersom den ryska styrkan inte var av en majoritet i antalet soldater samt att deras egen doktrin nämnde att de behövde ett förhållande på 6:1 för liknande operationer uppnår de inte ett övertag. De hade dock ett flygvapen som kunde slå ut det tjetjenska vilket medförde att de inte behövde eget luftvärn. Även att flygplanen närvarade under anfallet vilket medförde att de fick understöd från ovan. Trots att de inte uppnådde en majoritet sett till personal hade de faktiskt ett starkt flygvapen som genomförde attacker mot tjetjenska markmål, vilket gav dem ett relativt övertag. Därför blir svaret *Ja* på denna indikator.

4.2.3 Ihållande initiativ

När en av de ryska kolonnerna var vid Dolinskoye (förort till Groznyj) den 12 december blev de attackerade av tjetjenska raketer (Seely 2001, s. 230). De ryska styrkornas befälhavare agerade inte utan uppträdde defensivt och förlitade sig på egen luftmakt och indirekt eld, troligen för att de visste att de ryska trupperna i huvudsak bestod av oerfarna värnpliktiga (Seely 2001, s. 230-231). Ryska förband och enheter saknade instruktioner för att ta egna initiativ i

striden, exempelvis avvaktade en attackhelikopter med att bekämpa ett tjetjenskt mål i väntan på ett godkännande (Knezys & Sedlickas 1999, s. 80; Seely 2001, s. 232). Ordor som gavs till de ryska förbanden var ofta av implicit natur, detta medförde att anfallsrörelsen in mot Groznyj stannade av och vissa förband blev statiska i upp till 14 dagar (Lieven 1998, s. 103-105). När en rysk kolonn blev påskjuten av tjetjenska raketer besvarade de dock med att attackera de tjetjenska positionerna med attackflyg och attackhelikoptrar (Knezys & Sedlickas 1999, s. 73). Även när Ryssland inte kunde omringa Groznyj som planerat valde General Grachev att fortsätta anfallet in mot stadskärnan (Knezys & Sedlickas 1999, s. 93)

Trots att det finns några situationer som talar för att de nyttjade offensiva metoder i syfte att begränsa motståndaren så är antalet som talar emot fler. Därför blir svaret *Nej* på denna indikator då det fanns en generellt låg initiativförmåga.

4.2.4 Enhetlig ansträngning

Efter den misslyckade attacken mot Groznyj på nyårsafton 1994 insåg de ryska befälhavarna vad för uppgift de faktiskt ställts inför (Seely 2001, s. 222). En generell bristande kommunikation och professionalism inom samt mellan de involverade myndigheterna i interventionen kan ha bidragit till försvårandet av den enhetliga ansträngningen (Seely 2001). Detta förmodligen genom avsaknad av ett tydligt förmedlat syfte samt tydliga ordor, både bland officerare och soldater (Lieven 1998, s. 64). Det verkar dock funnits en gemensam ledning som planerade säkra vägar, skyddade av flyg och diverse områden för upprättande av blockader (Seely 2001, s. 224). Något som påverkade de ryska trupperna negativt var avsaknaden av en tydlig ledningsstruktur, ofta gick högt uppsatta officerare direkt till den enhet de önskade (Knezys & Sedlickas 1999, s. 80). Även att ordor stod i konflikt med varandra samt att begränsningar i de lägre officerarnas handlingsfrihet gavs utan något uppenbarts syfte (Knezys & Sedlickas 1999)

De ryska rörelserna var alltid understödda med attackhelikoptrar och flygunderstöd så länge vädret tillät (Knezys & Sedlickas 1999, s. 74). Ett syfte som går att urskilja är att den ryska ledaren Jeltsin sagt till de ryska soldaterna att ”de gör en tjänst för att försvara den ryska integriteten” (Seely 2001, s. 226 [författarens översättning]). Även att ”försvara den ryska enigheten” (Lieven 1998, s. 84 [författarens översättning]) myntades av Jeltsin vid ett tal till nationen i december 1994. Dessa tal verkar varit bland de få tillfällen som syftet med den ryska interventionen diffust framgick till de ryska soldaterna och officerarna.

Det som är tydligt är den brist på kommunikation som fanns inom de ryska styrkorna. Dels verkar de lägre befälhavarna fått väldigt lite information om operationens syfte, dels även att högre befälhavare toppstyrde enheter som de ville ha. Förmodligen hade inte dessa befälhavare den specialistkunskap som fanns för att leda dessa vilket talar för att de inte nyttjades effektivt. Eftersom ryska trupper dock alltid var understödda av helikoptrar och flyg nyttjades de bestående medlen, dock inte särskilt effektivt. Därför blir svaret *Nej* på denna indikator.

4.2.5 Överraskning

När Ryssland genomförde psykologiska operationer nyttjades högtalare för att uppmana befolkningen till att ge upp motståndet samt att flygblad med propaganda släpptes (Seely 2001, s. 228). Flygbladen som släpptes innehöll även en uppmaning att ge upp, om inte skulle alla nödvändiga medel nyttjas för att skapa ordning i landet ske (Lieven 1998, s. 93). Detta förenklade för motståndarna att veta vart Ryssland genomförde verksamhet. Tjetjenerna hade även förberett försvaret av Groznyj ända sen den misslyckade attacken av Ryssland i november (Seely 2001, s. 229). Förmodligen kom inte den ryska invasionen som någon överraskning. Anfallet på nyårsafton 1994 var tänkt att hålla högt tempo i syfte att omringa tjetjenerna, göra dem försvarslösa och överraska dem (Seely 2001, s. 241-242). En överraskning som skulle vara framgångsrik (Knezys & Sedlickas 1999, s. 93). När försvarsministern, federala kontraspionagedirektören och inrikesministern kom till Mozdok (en av baserna) den 5 december 1994 började tjetjenerna misstänka att de ryska styrkorna faktiskt skulle angripa dem och en mobilisering skedde dagen innan (Knezys & Sedlickas 1999, s. 61, 65).

Att det ryska anfallet mot Groznyj skulle ske var förmodligen känt för tjetjenerna på grund av alla uppmaningar. Därmed omöjliggörs den operativa överraskningen men tack vare att Ryssland valde att anfalla under nyårsafton kunde de uppnå en taktisk överraskning. Eftersom planen behandlade denna överraskning går det att misstänka att eventuella initiativ skulle utnyttjas. Därför blir svaret *Ja* på denna indikator.

4.2.6 Vilseledning

Ryssland planerade inte för någon storskalig väpnad konflikt i Tjetjenien utan hoppades på att de stora kolonnerna skulle skrämja de tjetjenska styrets anhängare och på så sätt avsätta honom (Seely 2001, s. 222). Både flygattacker och observationer av ryska trupper i Tjetjenien förnekades av ryska tjänstemän (Seely 2001, s. 223, 225). Detta var förmodligen enbart ett misslyckat försök till 'maskirovka' genom att förvirra motståndaren (Seely 2001, s. 242). Ett eventuellt försök till vilseledning skedde i samband med interventionens början den 11 december 1994. Den ryska ledaren Jeltsin lades in på sjukhus för att åtgärda ett problem med

näsan och var ej nåbar eller kommenterade interventionen i Tjetjenien (Knezys & Sedlickas 1999, s. 62; Lieven 1998, s. 103). Detta kan eventuellt varit ett försök att få motståndaren förvirrad och genom detta genomföra fel åtgärder.

Det svårt att urskilja ett aktivt försök till vilseledning av Ryssland. Det går inte heller att urskilja om Ryssland fick tjetjenerna att agera på ett sätt som skulle vara till deras nackdel. Därför blir svaret *Nej* på denna indikator.

4.2.7 Känn dig själv

De ryska soldaterna som verkade i Tjetjenien var ett hopplöck av decimerade divisioner, dessa hamnade sedan i nya grupper/besättningar, plutoner och bataljoner (Seely 2001, s. 224). Detta omöjliggjorde att en ordnad ledningsstruktur kunde upprättas samt soldaterna fick ingen möjlighet att lära känna varandra, även att de inte fick öva på att strida med varandra (Seely 2001). De oerfarna förarna på stridsvagnarna sinkade den ryska anfallsrörelsen, även att diverse teknisk förberedelse var obefintlig (Seely 2001, s. 231). Exempelvis återfanns stridsvagnar vars eldrör och skottställning senast hade kalibrerats 1989 (Knezys & Sedlickas 1999, s. 79; Seely 2001, s. 231). Enligt Lieven (1998, s. 88) läcktes dokument från de båda ryska underrättelsetjänsterna som avrådde en direkt intervention. Anledningen var att de ansåg att de ryska förbanden behövde mer tid att förbereda sig samt kraftsamla längst den tjetjenska gränsen (Knezys & Sedlickas 1999, s. 57; Lieven 1998, s. 88). Den första attacken mot Groznyj den 26 november 1994 (där ryska soldater medverkade tillsammans med oppositionen i Tjetjenien) anordnades av två befälhavare som inte hade någon erfarenhet av faktiskt strid (Lieven 1998, s. 92). Vid nästkommande attack mot Groznyj, där de ryska trupperna faktiskt gick in i Tjetjenien, lämnades planeringen över till Norra Kaukasus militärregion och borde således ha haft en befälhavare som hade kunskap om området (Knezys & Sedlickas 1999, s. 56).

Enligt det som presenteras verkar de ryska befälhavarna faktiskt haft relativ god kännedom om sin personal och deras utbildningsnivå. De verkar dock inte haft särskilt god förståelse för hur personalen, system och fordon bäst skulle nyttjas eller vilket skick de var i. Detta för att de högre befälhavarna verkar ha struntat i de varningar som gavs och därmed visat en ovilja att förstå situationen. Därför blir svaret *Nej* på denna indikator.

4.2.8 Känn din motståndare

Den ryska militära ledningen verkade inte planerat någon långvarig konflikt med tjetjenerna (Seely 2001, s. 222). En del av misslyckandet med planeringen och genomförandet av interventionen ligger bland annat i att ledningen inte genomförde en bedömning av tjetjenernas

förmågor. Även att ignorera möjligheten att tjetjenerna nyttjade bergen i söder som bas (Seely 2001). Ryssland verkar dock tagit hänsyn till det tjetjenska motståndet genom att skapa en anfallande styrka som var klart överlägsen (Knezys & Sedlickas 1999, s. 62) Många ryssar har blivit överraskade av det tjetjenska motståndet och verkar inte blivit underrättade om hur det faktiskt såg ut (Seely 2001, s. 229). Ett av underrättelsedepartementen gick ut med en ursäkt om att de inte lyckats förbereda de ryska trupperna för det som väntade dem i Tjetjenien (Lieven 1998, s. 44). Den taktiska underrättelsen var mestadels felaktig och de som inhämtade den underskattade tjetjenernas förmåga att uppträda dolt (Knezys & Sedlickas 1999, s. 79-80).

Baserat på detta bör därför Ryssland inte haft särskilt god information om sin motståndare. Den underrättelse som inkom var felaktig men de hade trots det lyckat skapa en relativt överlägsen styrka. Mycket talar för att förståelsen och kunskapen om tjetjenerna var undermålig under hela operationen. Därför blir svaret *Nej* på denna indikator.

4.2.9 Miljö

Direkt vid operationens start mötte de ryska kolonnerna på allt från arga mobbar som stod i vägen till diverse objekt vars syfte var att försvåra en rysk frammarsch i de kringliggande regionerna (Knezys & Sedlickas 1999, s. 71; Seely 2001, s. 226). Den 26 december lyckades Ryssland ta diverse viktiga positioner, en av dessa var 'Karpinski Hill' som möjliggjorde fri sikt över staden för de ryska stridsvagnarna (Seely 2001, s. 232). Försvaret av Groznyj verkar dock inte varit särskilt organiserat då det saknades stridsvagnshinder och barrikader, något som annars borde ha rapporterats av de ryska underrättelseagenterna som fanns där innan interventionen (Lieven 1998, s. 109). De ryska trupperna som nådde stadscentret kvarstannade i sina bepansrade fordon, något som möjliggjorde för Tjetjenerna att attackera dem ovanifrån (Lieven 1998). Vid tillfället för anfallet var det vinter i Tjetjenien, detta inkluderade allt vad en vinter innebär och begränsade Rysslands luftförmåga med bland annat dålig sikt (Knezys & Sedlickas 1999, s. 68). Hade Ryssland kunnat blockera även de södra delarna av Groznyj hade de kunnat skära av Tjetjenernas logistik och förstärkning till staden (Knezys & Sedlickas 1999, s. 103)

Eftersom de ryska trupperna direkt mötte motstånd i kringliggande regioner verkar det som att kunskapen om området inte var särskilt bra. Det bör dock inte undgått Ryssland att det faktiskt var vinter i Tjetjenien vid tillfället för interventionen vilket de borde ha erfarenhet av. Befälhavarna hade därför begränsad kunskap om den miljön de skulle verka i och i vissa fall utnyttjades den miljön som skapade det största övertaget. Förmodligen hade nog en lyckad

blockad av Groznyj kunnat tillföra det största övertaget under kriget. Därför blir svaret *Nej* på båda indikatorerna.

4.3 Tabell 2 – Sammanfattande jämförelse

Fall 1: Operation Phantom Fury = A; Fall 2: Slaget om Groznyj = B			
Krigföringsprincip	Indikator	Återfinns	
		Ja	Nej
Prioriterade slutmål	<i>Finns tydliga och väl definierade slutmål med en prioritering?</i>	A	B
Relativt övertag	<i>Söktes stridssituationer där den egna effektiva styrkan utgjorde en majoritet i förhållande till motståndarens effektiva styrka?</i>	A B	
Ihållande initiativ	<i>Nyttjades offensiva metoder för att tillse att motståndaren var upptagen med att möta hot så att de inte kunde genomföra egen verksamhet?</i>	A	B
Enhetlig ansträngning	<i>Var syftet med operationen tydligt förmedlad och nyttjades bestående medel effektivt för att nå de ställda målen?</i>	A	B
Överraskning	<i>Nyttjades överraskning och fanns en plan att utnyttja det initiativ som skapades?</i>	A B	
Vilseledning	<i>Fick man motståndaren att agera på ett sätt som gick att utnyttjas till egen fördel?</i>	A	B
Känn dig själv	<i>Kände befälhavare till styrkor, svagheter och hur sin personal, vapensystem, sensorer och dem själva fungerar och hur de bäst kan nyttjas?</i>	-	-/B
Känn din motståndare	<i>Hade de god information och kunskap om motståndaren?</i>	A	B
Miljö	<i>Hade befälhavare kunskap om miljön som de skulle verka i?</i>	A	B
	<i>Utnyttjades den miljön som skapade det största relativa övertaget?</i>	A	B

5 Diskussion

5.1 Resultat och teoridiskussion

Analysen visar på att sju av nio operationaliserade krigföringsprinciper återfanns respektive inte återfanns som förväntat på de valda fallen. Med reservation för att principen *Känn dig själv* inte kunde besvaras med hjälp av det valda materialet i *Fall 1*. Denna princip var en av de som särskilde Pokrant (2021) från tidigare forskning, genom att inte finna denna blir principens förklaringsvärde ifrågasättbart. De principer som avviker från den förutfattade uppfattningen är *Relativt övertag* samt *Överraskning*. Det relativa övertaget som USA och Ryssland enligt analysen uppnådde verkar trots allt inte varit tillräcklig för att vara en avgörande faktor för utfallet. Det som dock går att urskilja är att USA hade en avsevärd majoritet soldater jämfört med Ryssland, trots att båda länderna hade exklusivt luftherravälde. Likaväl tyder resultatet även på att operativ och taktisk överraskning inte nödvändigtvis behövs för att lyckas med en operation. Den taktiska överraskningen verkar dock medföra att fler initiativ kan skapas och utnyttjas, vilket USA gjorde i större utsträckning.

Sammanfattningsvis tyder detta på att dessa två principer inte är avgörande för utfallet av dessa militära operationer i deras nuvarande utformning. Det gäller åtminstone när det kommer till militära stormakter som bedriver en liknande typ av operation.

Kopplat till forskningsproblemet och den inomvetenskapliga relevansen visar resultatet på att krigföringsprinciperna fortsatt verkar vara relevanta. Även fast de inte ska ses som en garant för framgång har de tack vare resultatet visat sig inneha ett förklaringsvärde för utfallet i de prövade fallen. Detta talar även för deras relevans i att kunna förklara utfallet på andra moderna militära operationer. Vidare tyder resultatet att Pokrants (2021) krigföringsprinciper åtminstone är applicerbara på den taktiska och operativa nivån av krigföring, vilket den tidigare forskningen varit oense om. Detta med reservation för att operativ överraskning inte verkar vara nödvändig för att uppnå framgång. Kopplat till den tidigare forskningen tyder även resultatet på att krigföringsprinciperna har ett förklaringsvärde på de moderna militära operationerna som bland annat Williamson (2011) ifrågasätter. Artelli och Deckros (2008) *Population Perception* bör dock vara en relevant princip att tillägga för att ytterligare kunna förklara utfall i moderna militära operationer. Detta genom att materialet för speciellt *Operation Phantom Fury* tyder på att sådana åtgärder utfördes för öka legitimiteten hos omvärlden, exempelvis användandet av irakiska soldater för att anfälla moskéer.

5.1.1 Besvarande av frågeställning

Resultatet av analysen tyder på att Pokrants (2021) krigföringsprinciper innehar ett förklaringsvärde för utfallet av moderna militära operationer. Detta för att åtta av nio krigföringsprinciper återfanns i Operation Phantom Fury och endast två av nio återfanns i slaget om Groznyj

Därför kan Pokrants (2021) nio föreslagna krigföringsprinciper förklara utfallet i Operation Phantom Fury och Slaget om Groznyj.

5.2 Metoddiskussion

Det första som kan ha påverkat resultatet av denna studie är dess avgränsning att enbart undersöka den taktiska och operativa nivån av krigföring. Efter läsning av materialet framkommer att mycket även skedde på den strategiska nivån. Dessa åtgärder och ageranden kan eventuellt haft en större inverkan på utfallet än vad de andra nivåerna hade. Genom att exkludera den strategiska nivån från analysen kan en alternativ förklaringsfaktor till utfallet gått förlorad. Materialet för analysen kan också haft en inverkan på resultatet genom att de eventuellt missat att nämna avgörande information som sedan inte kunnat hittas. Detta var sant vid principen för *Känn dig själv* i fallet *Operation Phantom Fury*. Det optimala hade varit att få tillgång till rapporter från de analyserade fallen, dock kan dessa eventuellt censurerat viktig information.

Ett problem med min valda metod ligger i den tolkande naturen i den kvalitativa textanalysen. Information som varit dold men sedan tolkats kan oavsiktligt tolkats fel och genom det påverkat resultatet. När indikatorerna framställdes och söktes efter fanns även en möjlighet att de missade väsentliga delar av teorin. Det var även svårt att finna information som talade emot den förutfattade uppfattningen, detta var förmodligen på grund av utformningen på indikatorerna.

5.3 Relevans för professionen

Resultatet visar på att krigföringsprinciperna fortfarande kan vara relevanta vid moderna militära operationers planering och genomförande. Genom att studera och förstå dessa krigföringsprinciper som bevisligen fortfarande är relevanta kan officeren öka sina chanser att uppnå framgång. Vidare visar resultatet även på att Pokrants (2021) krigföringsprinciper kan

vara lämpliga som utgångspunkt för att studera och förklara framtida utfall på den operativa och taktiska nivån av krigföring.

6 Vidare forskning

För att bidra till en utvecklad förståelsen för Pokrants (2021) krigföringsprinciper och deras förklaringsvärde är det initiala behovet att pröva dessa på fler fall. Detta för att kunna bidra till en mer omfattande grund till om de faktiskt innehar ett förklaringsvärde. Vidare behöver principerna även testas på den strategiska nivån för att kunna bekräfta deras användbarhet inom samtliga krigföringsnivåer. Det hade även varit intressant att testa krigföringsprinciperna på fall som innefattar småstater eller konventionella krig. Detta för att undersöka deras relevans på fler typer av krig. Slutligen hade det varit intressant att studera dessa krigföringsprinciper och deras förklaringsvärde på Ukrainakriget. Anledningen är att det hade kunnat bidra till förståelsen om dessa krigföringsprinciper faktiskt är tidlösa eller inte genom att pröva dem på ett aktuellt fall.

7 Källförteckning

- Artelli, M. J. & Deckro, R. F. (2008). Fourth generation operations: principles for the 'Long War'. *Small Wars & Insurgencies*, 19(2), s. 221-237. doi:10.1080/09592310802061372
- Ballard, J. R. (2006). *Fighting for Fallujah: a New Dawn for Iraq*. Praeger Security International.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A. & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5 uppl., Wolters Kluwer.
- Foulk, V. L. (2007). *The Battle for Fallujah: Occupation, Resistance and Stalemate in the War in Iraq*. McFarland.
- Glenn, R. (1998). No More Principles of War?. *Parameters (Carlisle, Pa.)*, 28(1), s. 48-66. doi:10.55540/0031-1723.1863
- Johannessen, A., Tufte, P. & Christoffersen, L. (2019). *Introduktion till Samhällsvetenskaplig Metod*, Övers. B. Nilsson. 2 uppl., Liber AB.
- Knezys, S. & Sedlickas, R. (1999). *The War in Chechnya*. Texas A&M University Press.
- Lanir, Z. (1993). The 'principles of war' and military thinking. *The Journal of Strategic Studies*, 16(1), s. 1-17. doi:10.1080/01402399308437502
- Lieven, A. (1998). *Chechnya: Tombstone of Russian Power*. Yale University Press.
- McNeilly, M. R. (2015). *Sun Tzu and the Art of Modern Warfare: Updated Edition*. Oxford University Press.
- Murdock, P. (2002). Principles of War on the Network-Centric Battlefield: Mass and Economy of Force. *Parameters (Carlisle, Pa.)*, 32(1), s. 86-95. doi:10.55540/0031-1723.2082
- Norwegian Directorate for Higher Education and Skills (u.å.). NORWEGIAN REGISTER FOR SCIENTIFIC JOURNALS, SERIES AND PUBLISHERS.
<https://kanalregister.hkdir.no/publiseringskanaler/Forside> [2024-03-29]
- Pokrant, M. (2021). *New Principles of War: Enduring Truths with Timeless Examples*. Potomac Books, An imprint of the University of Nebraska Press.

Seely, R. (2001). *Russo-Chechen Conflict, 1800-2000: A Deadly Embrace*. Frank Cass Publishers.

West, B. (2005). *No True Glory: a Frontline Account of the Battle for Fallujah*. Bantam Books.

Williamson, M. (2011). *War, Strategy, and Military Effectiveness*. Cambridge University Press.

Ångström, J. & Widén, J. J. (2015). *Contemporary Military Theory: The dynamics of war*. Routledge.